

subih in slabih vejic, ki ne rodijo cveta, pač pa rastlini odtegujejo sokove, se mora poprej zgoditi. Mladike se spomladi porezujejo.

Drevesc na prodaj ima g. Janez Stegar učitelj pri sv. Petru pod Mariborom: namreč prav lepih štajerskih mošanceljnov, zlatih parmen, črešenj, kosmačev. Menjša drevesa veljajo 8—10 kr. večja 20—30 kr. Vseh je okolo 4000.

Dopisi.

Iz Murskega polja. (Graška razstava.) V. Včasih nekoliko stopinj od vhoda je ležal velik kos železa, ki je bil 10 metrov dolg, 1 meter širok, 30 milimetr. debel in je tehtal 2305 kilo; bilo je še tudi več mejšnih kosov. Ta prostor je bil razdeljen v tri dele, v katerih so bili razpostavljeni železni izdelki, kose, motike, lopate, krampji, srpi, lanci, lonci, železo za razkov za vsakotere potrebe. Dalje noži in druge namizne pa kuhinjske železne reči; tudi premog, vsakojačko kamenje, razne plehovine, droti i. t. n., kar more pač biti železnega. Od tod sta bila dva oboka (velba) zidana, eden od kamnja drug od premoga. Skozi se je hodilo v prostor, kateri je bil tudi na 3 prostore razdeljen. V srednjem je bila razpostavljena različna melja (moka), kruh, masti, hmelj, žgavne tvarine, žganjice, rum, špiritusi i. dr.; dalje pivo, cukar, pečene cukrarije, pa drugo kaj lepega. Na levi t. j. na južni strani je se videl med v panjih, iztiskan med, setovje, vosek in drugo, vse v lepem redu in snagi. Dalje sviloprejne reči; jesih itd. tu je imela tudi mariborska sadje in vinorejska šola svojo razpostavo. Na pravi, t. j. na severni strani so pa bili leseni izdelki, razna orodja, prerezi lesa, drva, seno, deske, boleni les, sprhneti les, i. dr. Od tod je bil proti severni strani vhod. Tu je bil na prvi pogled umetno narejen ribnik, v katerem je čista voda pretekovala in v njem razne ribe pa raki. Navkoli je bilo več lovne sprave, mreži i. d. V tem prostoru so imeli vrvarji raspostavljene svoje izdelke in prav lepo konoplino. Od tod naprej so pa bile razne rože lepo sestavljene in naposled poljski pridelki. Z eno besedo bodi rečeno vse, kar kmet, vinogradar in vrtnar pridelati zamore, bilo je razno zruje, kaj in kakoršno se da pridelati, bilo je tudi še snopje poljskih pridelkov, razni krompirji, tikve, murke, (kumare) zelje, šalata, fižol, koruza, razne žita, pšenice, travino seme i. t. n. Dalje trsi, drevesca, gozdno slivje, požlabtnjeno grozdje, jabelka, gruške, slive, vse v najlepšem redu. V tem prostoru si našel vse, kar črna zemlja nepremakljivega, to je ne živega, za razni živež rodi. Ta prostor zapustima, izstopima in grema zunaj po vrtu kraj vseh prostorov od zgornje k doljni strani. Tu so bili pod prostim nebom nekateri tudi pod strehami razni stroji ali mašine. V začetku so bili že videti mlinski kamni, zraven so še pa delali delalci graškega Kőröza, velikega fabrikanta, neko mašino skupaj, ktere se

pa nisem dočakal, kaj in kaka je bila, ker sem kmalu zapustil Gradec. Le to je še bilo videti, da je gonil velik hlapon, v katerem je se zmirom kurilo, stroj, ki je izdelaval gombečnice (Spenadl) in drugi stroj, ki je sekal eveke. Dalje vstopima, kder je se razprostrlo gledalen veliko število raznih reči in strojev. Bili so razni plugi z 1, 2, 3mi deščicami, osipalniki, ruvalniki, krčniki i. dr., razne brane, razna kola, vozovi, mlatilnice, ročne in soparne, za vprego in za ročno gnanje, preše, veliki sod in še mnogo mnogo kaj drugega. Najraje bi pa še videla delo sodarja Arneja Morda iz Babiucec pri Ljutomeru, ki je naredil mali sod brez obročev, politiran in v njem za 6 sort vina prostor, katero vino se da točiti iz soda na 3 pipe, na vsako pipo teče dvoje vino, na dnu nad pipami je pa izpeljana podoba leporezana sv. Urbana. Drugi sod je pa naredil brat Arnejev; toti ima za 4 sorte vina prostor in 2 pipi. Ta soda še nista bila razpostavljena, ker je še dosti reči ležalo v zabojih ne izloženih; delalci so še pravljali eno in drugo zmirom naprej. Dosti dneva je že minolo in od pregledavanja vsega se nama oči zatemnele, tedaj sva za ta den storila konec pa sva se podala k živini, do konjev.

Nastopil je 4. september. Vdeležima se kraj lančnega mosta v frančiškanski cerkvi službe božje. Po sv. opravilu pregledama nekoliko med tržci in tržkami, ki so na večih trgih imele raznoterosti na prodaj, kakor: sadja, mesa, masla, masti, zelenjave, perjadi itd., pa vse močno drago. Čujte! 1 breskva 4 kr., gruška debela 5 kr., drobnejša 3 kr., jabelko 3, 4, 5 kr. grozd 15, 20 kr. par pišenee, kakoršnih pri nas perutuinski tržec („kopunar“) za 40, 50, 60 kr. dobi, 1 fl. 20 kr. ne krajcarja menje. Blago, ako pri nas velja 1 meter 50 kr., tam 60, 70 kr., robec tu 30 kr. tam 40 kr. Britvo sma cenila pa kaj pri nas se dobi za 40, 60 do 70 kr., tam pa ena 5 fl., ena 4 fl. 50 kr., ena 4 fl. več pa jih ni imel. Več reči sem cenil pa vse je dosti dosti dražje, ko pri nas. Tedaj naj kdo reče, da je v mestu kaj ceneje, vse je drago, tudi pijače, posebno pa jedi so močno napete. Na lančnem mostu, na Murskem velikem trgu in drugod ni bilo več videti kinča in lepотиje, zastave, slavoloki in drugo je vse minolo in se vse veselje preselilo v razstavin prostor. To vse nekoliko pregledama, sebe oskrbima potem se podama nazaj v razstavo, kjer živine ne zanemariva, potem pa pregledavat konj, ki so bili v 3 prostorih.

(Konec prih.)

Iz Čadrama. (Naša letina.) Sv. Terezije god je minul in z njim tudi trgateg v naših krajih in letos so nekateri pri nas, kar je nenavadno, že teden pred Terezijenim se v vinograde podali in sicer na tihem brez strela in petja, kakor bi grozdja ne bili sami pridelali, ampak ga kradli. Druga leta, ako so prvi dnevi vinotoka lepi bili, je vse nekako navdušeno bilo, letos pa mrtvo, to pa vse za tega voljo, ker so vinogradi nam za to leto

silno slabo obrodili, kajti veliko jih je uže po zimi škodo trpelo, posebno še jih je pa obrala stanovitna moča, vsled ktere je vsak den menje grozdja prihajalo, tako da se za vsem ni na oralu pridelalo po dva polovnjaka in nekteri tožijo, da še tako slabe trgatve niso imeli, akaravno vže 30 let gospodarijo. In čudo je to, da še vino pri nas vendar večje cene nima, ker se mošt plačuje polovnjak 27—30 fl., starina pa je že poskočila do 40 do 50 fl. Z drugimi pridelki smo pri nas dosta srečnejši od mošta in se sme po pravici letina v naših krajih hvala Boga še dobra imenovati. Sena sicer ni bilo toliko, kakor lani, a vendar še dosta in naj bi ljudje ne puščali predolgo travnikov nepokošenih, da že vsi rujavi prihajajo. Ko bi bili začetka rožnika kosili, bili bi lahko vsi krasno krmo pod streho spravili. Kteri so pa še le v drugi polovici tega meseca to storili, tisti so po 14 dni seno belili in nekterim ga je še voda poplavila ali tudi odnesla. Ozimina, žita so se vkljub hudej zimi dobro obnesla in so močno plenjala, kakor uže davno ne tako. Tudi turšica je srečno dozorela, tako, da že zdaj na njenem mestu ozimina zeleni. Krompir nam je sicer začel že po njivah gnjiti, ki smo ga na debeli zemlji imeli, a zato nam je pa fažol obrodil in korenje je precej debelo postalo in če nam ovsa zmanjka, ga nam bodo Pohorci dali! Česar smo pa lani celo pogrešali in letos v obilnosti pridelali, bilo je sadje. Imeli smo sliv še precej veliko, dosta tudi grušek največ pa še jabelk tako, da smo jih lahko nekaj stolkli za mošt v pijačo ljudem in za kis, nekaj smo jih prihranili za rabo in jed' po zimi, največ pa se jih je prodalo, kakor že davno ne toliko. Voz za vozom se jih je ene dneve videlo v našej vesi in v Oplotnici nalagati in proti Mariboru peljati. Marsikteri kmet je dobil lepega denarja za nje, da je davke pobotal in si bo še lahko zimske obleke in obutelji priskrbel, jabelka so našemu kraju veliko stotakov prinesla. To bo tudi menda marsikterega nemarnega gospodarja vzbudilo, da bo za naprej vse še prazne prostore po pašniku in ob potih rad s sadunosnim drevjem zasajeval in bo drugo staro trebil, da ne bo vse v mehu in zapuščeno kakor po 100 let staro hrastovje in bo tudi že zdaj jeseni in po zimi rad sadunosnikom gnojil in to bo ne samo dobička prinašalo, ampak bo tudi naš kraj v lepoti jako povzdignilo in k temu nam Bog pomozil in sreča junaška!

Od sv. Lovrenca v Slov. goricah. (Zborovanje.) Vsi slavjanski časopisi se hvaležno spominjajo enciklike našega papeža Leona XIII. glede naših slavj. apostolov sv. Cirila in Metoda. Tudi tukajšnje nar.-gosp.-politično društvo v zborovanji 2. septembra porabilo je svečanosti, ktere so že drugod letos svetkovali, tako zlasti 50letnice Njih Veličanstva cesarja Franca Jožefa in tisočletnice dovoljenja slavjanskega jezika za službo božjo. O petdesetletnici je govoril g. S. povzemši iz živ-

ljenja cesarja Franca Jožefa primerne črtice, predstavljaje nam ga ko dobrotljivega, usmiljenega in skrbnega našega očeta in vladarja ter končal z živijo-klici vladarju na mnogaja leta! O slovenskem jeziku poročal č. g. S. kako je uže pred jezero leti slovenski jezik bil sposoben in vglajen za pisavo, kako sta uže sv. Ciril in Metod pisala in na slov. jezik sv. pismo in druge cerkvene knjige preložila med tem, ko se sedaj slovenskemu pravica krati, in ne da, kar mu zgodovinsko gre, kako je uže takrat bil slov. od papeža Janeza VIII. dovoljen za službo božjo itd. Pokazale so se tudi črke staroslovenske — glagolica — v kteri so pisane bile prve slovenske knjige. O trsni uši, o tej veliki nesreči za vinogradarje in o drugih gospodarskih rečeh so govorili preč. g. M. Slednjič je bila volitev novih odborikov, a pevci so med tem svoje glase krepko povzdignoli domovini v slavo.

Iz Celja. (Kat. podp. društvo — novi župan — zvonik — sv. Jožef.) Kat. podp. društvu v Celji so darovali: 1) Č. g. Simon Gabere, kaplan na Ponkvi (zopet) 5 fl., 2) Neimenovan iz Savinjske doline 5 fl. 3) Neimenovan iz Podsrede 3 fl. 20 kr. 4) Vč. g. Erjavec, župnik v Zrečah 2 fl. 5) G. Karol Šah, obč. svetovalec v celjski okolici 2 fl. 6) G. Matevž Glinšek, obč. odbornik v celjski okolici 2 fl. 7) G. Lipovšek za starim Gradom 2 fl. 8) Neimenovan iz Zreč 2 fl. 9) Po vč. g. P. Donatu 5 fl. 10) Vč. g. Peter Cizej, župnik v Reki 3 fl. Bog plati! Občinski zastop celjske okolice je izvolil po večini glasov v župana gosp. Antona Male, ki je opravljal že pretečena 3 leta to častno službo. V prvega občinskega svetovalca je izvoljen g. France Lipovšek, v drugega g. Karol Šah, in v tretjega g. Andrej Žnider. Imam poročati, da se bo de blagoslovljenje novega 66 metrov visokega zvonika pri ondašnji Marijini cerkvi obhajalo v nedeljo 21. novembra. Ob enem se bo de blagoslovljali tistega dne 4. novi zvonovi, katerih največi tehta 47 centov. Zvonove je vлил ljubljanski zvonar g. Samassa v B mol akordu. Čč. oo. misionarji pri sv. Jožefu poleg Celja obhajajo od 14. do 28. novembra t. l. 200letni spomin pozidanja svoje cerkve. O tem je „Slov. Gosp.“ že enkrat poročal. Vsaki dan se imajo vrstiti v teh 14 dnevih po 3 pridige. Kdor ob tem času prejme sv. zakramente ter obišče imenovano cerkev sv. Jožefa, se zamore vdeležiti sv. odpustkov.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Svitli cesar so v lastno-ročnem pismu čestitali nemško-pruskemu generalu Moltke-ju k njegovej 80letnici. Nemškim liberalcem velja to kot poseben dokaz politične zveze in prijateljskih razmer med Nemčijo in Avstrijo. — Cesarjeviča nadvojvode Rudolfa ženitev z belgijsko princesinjo odložena je do 14. febr. 1881. — Mnogo se pogovarja o dvojnem cesarskem odlikovanji: